

До
Председателя на
ПК за САНК на НАОА
проф. д-р Илия Гюдженов

ДОКЛАД НА ЕКСПЕРТНА ГРУПА

с ръководител проф. д-р Динко Динков – член на ПК за САНК

Относно: Резултатите от проверката на експертна група за изпълнение на препоръките след решение на Постоянната комисия по хуманитарни науки и изкуства от 10.07.2012 г. (протокол № 19) с получена оценка 5,60 (пет цяло и шестдесет стотни) при програмната акредитация на професионално направление 2.4 „Религия и теология“ за образователно-квалификационната степен „бакалавър“ по специалност „Теология“ в Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“

I. Хронология на процедурата

1. В изпълнение на утвърдения от Акредитационния съвет на НАОА план-график за дейността по следакредитационно наблюдение и контрол през 2013 г. стартира процедура за следакредитационно наблюдение и контрол на професионално направление 2.4 „Религия и теология“ в Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“. Професионалното направление е получило оценка 5,60 (пет цяло и шестдесет стотни) с решение на Постоянната комисия по хуманитарни науки и изкуства от 10.07.2012 г. (протокол № 19).

Пловдивският университет „Паисий Хилендарски“ е акредитиран да обучава студенти в редовна и задочна форма на обучение за:

ОКС „бакалавър“ по:

„Теология“.

Срокът на валидност на акредитацията е четири години.

Определеният от Постоянната комисия по хуманитарни науки и изкуства капацитет на професионалното направление е до 180 студенти, от които 100 за ОКС „бакалавър“ – „Теология“, редовна форма на обучение и 80 за ОКС „бакалавър“ – „Теология“, задочна форма на обучение.

2. Следакредитационното наблюдение и контрол е процедура, утвърдена на основание чл. 70 във връзка с чл. 63а от Правилника за дейността на НАОА. Съгласно процедурата на заседание от 10.12.2015 г. (протокол № 24) след като разгледа доклада на висшето училище за изпълнение на препоръките в рамките тригодишния следакредитационен период от решението на Постоянната комисия по хуманитарни науки и изкуства към НАОА за програмна акредитация, ПК за САНК взе решение да предложи на Председателя на АС на НАОА извършване на проверка от експертна група на основание чл. 63а, ал. 2 от Правилника за дейността на НАОА.

ПК за САНК предложи следния състав на експертната група:

Ръководител на ЕГ:

проф. д-р Динко Динков – член на ПК за САНК

Членове на ЕГ:

- доц. д-р Александър Стоянов Омарчевски – Софийски университет „Св. Климент Охридски“;
- студент Ралица Димитрова Колчева – Софийски университет „Св. Климент Охридски“.

3. На заседание от 17.12.2015 г. (протокол № 29) Акредитационният съвет на НАОА утвърди предложената експертна група.

4. ПК за САНК прие Програма за посещението на експертната група в Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“, която беше съгласувана с ректора на висшето училище. Посещението се осъществи на 16 и 17 февруари 2016 г.

При извършването на проверката от експертната група специално следва да се установи как се изпълняват препоръки № 4, № 10 и № 11.

II. Констатации и оценки на резултатите от проверката на експертната група по изпълнение на препоръките:

По Препоръка № 1: „Преподавателите да преработят своите учебни програми, въз основа на концепцията на новия учебен план, за да се повиши качеството на преподаване като се съобрази с научното ниво по съответната дисциплина, постигнато през 21 век“. Срок: учебната 2013-2014 г.

Дейности и резултати по изпълнение на препоръката:

След приемането на нов учебен план за специалност „Теология“- редовна и задочна форма на обучение, с протокол № 24 на Академичния съвет от 20.05.2013 г. са утвърдени всички преработени учебни програми.

Доказателства по изпълнение на препоръката:

- Приложение № 1 - Нов учебен план за специалност „Теология“ и извлечения от протоколи от обсъждането на учебни програми на катедрени съвети;
- Приложение № 2 - Списък на използваната техника в прилагането на модерни форми на преподаване.

Оценка за изпълнение на препоръка № 1:

Препоръката е изпълнена.

По Препоръка № 2: „Да се разнообразят и осъвременят формите на методическата работа със студентите, в т.ч. да се използва и мултимедия“. Срок: за учебната 2012-2013 г.

Дейности и резултати по изпълнение на препоръката:

Както и в доклада за изпълнение на препоръките в рамките на едногодишния следакредитационен период се отчита, че наличната техника – мултимедийни устройства, преносими компютърни конфигурации и екран се използват ефективно, че значителна част от новоразработваните лекционни курсове се съпровождат с PowerPoint презентации, че в подходящи случаи и при наличие студентите гледат документални филми, свързани със съдържанието на учебните дисциплини.

Доказателства по изпълнение на препоръката:

- Приложение № 2.

Оценка за изпълнение на препоръка № 2:

Препоръката е изпълнена.

По Препоръка № 3: “Да бъдат преработени лекционните курсове по профилиращите богословски дисциплини”. Срок: до края на уч. 2012-2013 г.

Дейности и резултати по изпълнение на препоръката:

След въвеждането на новия учебен план всички лекционни курсове са преработени и са съобразени с общия стандарт за Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“. И след изтичане на определения срок лекционните курсове се обсъждат и одобряват на катедрен съвет.

Доказателства по изпълнение на препоръката:

- Приложение № 3 - Примерна форма на лекционен курс.

Оценка за изпълнение на препоръка № 3:

Препоръката е изпълнена.

По Препоръка № 4: “Да се приложи системата за качеството на преподаване в специалност “Теология”, като на края на всеки семестър се проучва студентското мнение“. Срок: постоянен.

Дейности и резултати по изпълнение на препоръката:

В доклада липсва информация за изпълнението на препоръката след изтичане на тригодишния следакредитационен период. Доколкото препоръката трябва да се изпълнява до края на акредитационния период, една от задачите на експертната група беше да се изиска допълнителна информация.

По време на срещите с ръководството на факултета и с преподавателите от катедра „Теология“ бяха представени доказателства, че в края на всеки семестър във Философско-историческия факултет се провеждат анкети за качеството на организацията и преподаването по всяка учебна дисциплина през изтеклия семестър. Студентите оценяват всяка учебна дисциплина по 20 показателя и дават оценки по скала от 1 до 5. Преподавателите получават оценките на студентите по водените от тях дисциплини. Събраната информация се обработва и резултатите се обсъждат на катедрено заседание. На експертната група бяха предоставени анкетни карти и обобщени резултати от анализите на студентското мнение.

Доказателства по изпълнение на препоръката:

- Методика за провеждането и използването на анкети;
- Примерен въпросник за оценяване от страна на студентите;
- Анкетни карти;
- Справка за обобщени резултати от проведени анкети.

Оценка за изпълнение на препоръка № 4:

Препоръката се изпълнява.

По Препоръка № 5: “Да се съставят указания и модел за разработване на дипломни работи на студентите“. Срок: до края на 2012 г.

Препоръката е изпълнена в рамките на едногодишния следакредитационен период.

По Препоръка № 6: “Да се оформи специализиран библиотечен фонд към специалността Теология“. Срок: до края на акредитирания период.

Дейности и резултати по изпълнение на препоръката:

В университетската библиотека на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ е обособен подраздел с литература по „Теология“, както беше отчетено и в доклада след едногодишния следакредитационен период. Насърчава се работата на студентите, както в университетска библиотека, така и във фондовете на НБ „Иван Вазов“, библиотеката към Светата Пловдивска Митрополия и Пловдивска духовна семинария. За целта в рамките на дисциплината „Въведение в богословието“ е

предвидено посещение в библиотечните фондове. Фондът „Религия и теология” от филиала на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ в гр. Кърджали е пренесен в библиотеката на университета. При посещението на експертната група в библиотеката беше установено, че информацията в доклада на ректора съответства на фактическото положение. Директорката на библиотеката информира, че доколкото библиотеката се помещава в сграда частна собственост, но в заключителна фаза е процедурата по закупуване на сградата от университета. След предстоящ ремонт се очаква подобряване на условията за работа в обособения вече фонд по „Теология“. Експертната група беше информирана, че библиотеката е осигурена с финансов ресурс за закупуване на новоиздадена литература.

Доказателства по изпълнение на препоръката:

- Приложение № 4 – Списък на специализираната литература в библиотечния фонд и учебна програма по „Въведение в богословието”;
- Допълнителна информация, предоставена на експертната група по време на посещението в библиотеката.

Оценка за изпълнение на препоръка № 6:

Препоръката се изпълнява.

По Препоръка № 7: „Да бъде регламентирано студентското участие в ежегодни научни сесии, научни конференции и семинари по специалността, както и да се стимулира включването на студенти в научни проекти, разработвани от катедрата“. Срок: за учебната 2012-2013 г.

Дейности и резултати по изпълнение на препоръката:

В Пловдивския университет „Паисий Хилендарски” са предприети мерки за изпълнение на препоръката като провеждането на ежегодни студентски научни конференции и публикуването на сборници с изнесените доклади, организирането на изложби в сътрудничество с Ателието по иконография към Пловдивската митрополия. Освен съществуващата университетска регламентация, в катедра „Теология“ са определени преподаватели, които отговарят за организиране на студентски творчески изяви в областта на теологията, християнските традиции, иконопис и др. През 2014 г. е основано Сдружение на пловдивските богослови, в чиято дейност се включват предимно студенти и преподаватели от специалността „Теология“. В сътрудничество с Етнографския музей в Пловдив и при негово домакинство се провеждат студентски кръгли маси с участие на преподаватели от катедра „Теология“. Избрани доклади се публикуват в поредица от сборници.

По време на посещението на експертната група бяха представени два тома на публикувани студентски разработки по богословски теми, озаглавени „ПРАВОСЛАВИЕ – традиция и съвременност“, които са включени в предоставените на експертната група допълнителни материали по изпълнение на препоръките.

Доказателства по изпълнение на препоръката:

- Приложение № 5 - Участие на студенти в проекти, програми от студентски конференции, Устав на Сдружението на пловдивските богослови;
- Допълнителни материали, предоставени на експертната група, в т.ч. Справка за участие на студенти в конференции и форуми (общо 93), с посочени темите на техните доклади.

Оценка за изпълнение на препоръка № 7:

Препоръката е изпълнена.

По Препоръка № 8: „Преподавателите от катедрата да определят главните насоки и проблеми в своята научна и изследователска дейност, във връзка със спецификата на професионалното направление“. Срок: до края на 2012 г.

Препоръката е изпълнена в рамките на едногодишния следакредитационен период.

По Препоръка № 9: „Членовете на катедра “Теология” да издават собствена учебна и научна литература“. Срок: до края на 2013 г.

Отчетено е, че препоръката е изпълнена в срок при предходната процедура по САНК.

По Препоръка № 10: „Преподавателите да се включват в национални и международни научни форуми, като същевременно организират и собствени научни проекти. Срок: постоянен.

В рамките на предходната процедура е оценено, че препоръката се изпълнява, но тя важи до края на тригодишния период на програмна акредитация. В доклада липсва информация за извършеното след 2013 г.

Дейности и резултати по изпълнение на препоръката:

Експертната група изиска информация по изпълнението на препоръката. Такава бе дадена в устна форма при срещата с ръководството на факултета и с преподавателите от катедрата. Беше предоставена справка с допълнителна информация за участие на преподаватели на основен трудов договор в национални и международни проекти. За периода 2011 – 2015 г. се отчита участие в 35 национални и 20 международни проекти.

Доказателства по изпълнение на препоръката:

- Справка за участие на преподавателите на ОТД в национални и международни проекти за периода 2011-2015 г.

Оценка за изпълнение на препоръка № 10:

Препоръката се изпълнява.

По Препоръка № 11: „Катедра „Теология“ да създаде система за проследяване на реализацията на своите възпитаници“. Срок: за учебната 2013-2014 г.

И по тази препоръка при предходната процедура е приета оценка, че се изпълнява, но в доклада липсва информация за извършеното до края на определения в препоръката срок.

Дейности и резултати по изпълнение на препоръката:

От 2012 г. до 2015 г. са се дипломирали 112 студенти по специалност „Теология“. По време на посещението експертната група беше информирана за усилията на университетското ръководство да създава и поддържа контакти с потенциални потребители на кадри. Академичният съвет е приел становище, адресирано до министъра на образованието и науката за допълване на списъка на защитени специалности на висшето образование. Предлага се с такъв статут да се ползва и специалност „Теология“. Застъпва се и виждане за въвеждане на учебен предмет „Религия“ в общообразователните училища. Организира се периодична анкета с потребители на кадри по специалност „Теология“. По този начин се търси обратна информация за оценяване подготовката на студентите от специалността и се следи реализацията им. Усилията са насочени към създаване на предпоставки за осигуряване на работни места за завършилите студенти, но няма основание да се приеме, че е

създадена цялостна система за проследяване реализацията на възпитаниците на специалността.

Доказателства по изпълнение на препоръката:

- Становище на Академичния съвет на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ за попълване на списъка със защитени специалности на висшето образование;

- Анкетна карта за проучване на мнението и нагласите на работодателите и анализ на резултати;

- Справка за успеваемостта на студентите;

- Справка за одобрени студенти за стипендии от оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“.

Оценка за изпълнение на препоръка № 11:

Препоръката е изпълнена частично.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНА ОЦЕНКА НА ЕКСПЕРТНАТА ГРУПА:

Експертната група констатира, че Пловдивският университет „Паисий Хилендарски“ е изпълнил препоръки № 1, № 2, № 3, № 5, № 7, № 8 и № 9, частично е изпълнил препоръка № 11 и изпълнява препоръки № 4, № 6 и № 10 след решение на Постоянната комисия по хуманитарни науки и изкуства от 10.07.2012 г. (протокол № 19) с получена оценка 5,60 (пет цяло и шестдесет стотни) при програмната акредитация на професионално направление 2.4 „Религия и теология“ за образователно-квалификационната степен „бакалавър“ по специалност „Теология“.

17.03.2016 г.

Ръководител:

(проф. д-р Динко Динков)

Членове:

.....

(доц. д-р Александър Омарчевски)

.....

(студент Ралица Колчева)